

»Shamba la ngombe wa maziwa«

Kwa kuwa ni biashara nzuri, ubora wa wingi wa bidhaa za ng'ombe wa maziwa hutegemea mbinu za usimamizi zinazotumika.

Ufugaji wa ng'ombe ni biashara yenye faida na maziwa ya ng'ombe ni matamu na yana lishe, huongeza ajira, hupunguza umaskini na huongeza ufanisi wa kiuchumi wa wafugaji, jambo ambao huboresha maisha yao. Pia ngombe huzalisha mbolea ya samdi, na kinyesi chao hutumika kutengeneza gesi ya kupikia na hivyo kukidhi mahitaji ya mafuta.

Usimamizi wa ng'ombe wa maziwa

Kwa matokeo bora, tolea ng'ombe makazi mazuri ili kudumisha afya yao. Tolea ng'ombe nafasi ya kutosha ndani ya banda kulingana na aina ya ng'ombe ambayo kwa kawaida ni futi moja ya mraba katika eneo wazi, na futi 40 za mraba katika banda.

Vile vile, hakikisha kuna uingizaji mzuri wa hewa safi na mwanga wa kutosha ndani ya banda. Kwa ajili ya kulisha, nyasi mbichi ndiyo chanzo kikuu cha malisho ya ng'ombe, na mengine ni wishwa wa ngano, mabua ya mpunga, machipukizi ya mahindi, wishwa wa mbaazi, ufuta na majani ya mahindi.

Mpe kilo 1.5 za malisho mnyama anayekamuliwa. Tunza vizuri ndama tangu kuzaliwa na uwape maziwa mara 5–6. Lisha ng'ombe chakula chenye lishe bora, na mpe maji safi ya kutosha. Chanja ng'ombe kwa wakati, safisha banda na osha ng'ombe mara kwa mara.

Chagua mahali halisi pa kukamulia ng'ombe na hakikisha unafuata hatua bora za ukamuaji. Hatimaye, panga mikakati bora ya uuzaaji wa bidhaa kabla ya kuanza biashara.